

آشنایی با مدیریت بحران:

تعریف بحران:

به حادثه ای که بطور طبیعی و یا بوسیله بشر بطور ناگهانی و یا بصورت فزاینده به وجود آید و سختی و مشقتی را به جامعه انسانی تحمیل نماید و جهت برطرف کردن آن نیاز به اقدامات اساسی و فوق العاده باشد بحران می گویند.

مدیریت بحران:

فرآیند پیش بینی و پیشگیری از وقوع بحران ، برخورد و مداخله در بحران و سالم سازی بعد از وقوع بحران را مدیریت بحران گویند.

در مراکز درمانی مانند بیمارستانها هر گونه حادثه غیر مترقبه به عنوان بحران تلقی شده و می بایست به صورت صحیح مدیریت و کنترل گردد تا از تبدیل آن به فاجعه جلوگیری گردد. لذا ضروری است که هر بیمارستانی بر اساس منابع، امکانات و ویژگی های خاص خود، دارای یک ساختار مدیریت بحران و یا طرح آمادگی فوری باشد. بر این اساس ساختار مدیریت بحران در بیمارستان خاتم الأنبياء مطابق با تشکیلات مدیریت بحران وزارت کشور، تشکیل گردیده که شامل یک فرمانده مانند رئیس بیمارستان و چندین واحد و معاونت بوده و این اعضاء علاوه بر کارهای روزمره وظیفه مدیریت بحران را در حوادث خارج و داخل بیمارستانی برعهده دارند.

مراحل مدیریت بحران عبارتند از:

مرحله پیش بینی و آمادگی

مرحله امداد رسانی

مرحله بهبود و بازسازی

مرحله آمادگی کلیه اقدامات و عملیاتی است که دولت ها، جوامع و همچنین افراد را قادر به انجام عکس العمل سریع در مواقع بروز بحران می نماید و مرحله امداد رسانی به مجموعه اقدامات بهداشتی و درمانی اطلاق می شود که در حین و بعد از وقوع بحران انجام می پذیرد و بالاخره مرحله بهبودی عملیاتی است که به منظور عادی سازی شرایط و اوضاع یک کشور یا بخشی از آن بعد از وقوع بحران صورت می گیرد.

تعیین زنجیره مسئولیت حوادث غیرمترقبه:

اعضای تیم بحران هر یک مسئولیتهائی را به عهده دارند به طور مثال فردی که مسئولیت اعلام خطر و اجرای برنامه حوادث غیرمترقبه را بر عهده دارد به عنوان فرمانده حادثه انتخاب می گردد و دارای مسئولیت مشخص می باشد و از بین با سابقه ترین و مجرب ترین افراد موظف در بیمارستان برگزیده می شود و فرماندهی و هماهنگی تمامی واحدهای بیمارستان را انجام می دهد (رئیس بیمارستان). این فرد وظیفه تقسیم مسئولیت ها را در مرکز فرماندهی حوادث بیمارستان بر عهده دارد. در مواردی که فرد یا افرادی از پیش تعیین شده در دسترس نباشند جانشینان وی مسئولیت فرماندهی پاسخ بیمارستان را بر عهده می گیرند. (این مسئولیت ها برحسب موقعیت و نوع بیمارستان قابل تغییر هستند و توسط کمیته بحران و بلایا تعیین می شوند). برای هر یک از اعضا جانشینان شماره 1 و 2 نیز مشخص گردیده است.

کدهای بحران:

هنگام بروز حادثه یا بحران در بیمارستان جهت اطلاع رسانی به عموم کارکنان یک کد از طریق pager بیمارستان اعلام می گردد. کد شروع بحران عدد 100 و کد خاتمه حادثه یا بحران عدد 200 می باشد. سایر کدها و حوادث مربوط به آن در بردهای اطلاع رسانی بخشها و راهرو ها ی بیمارستان نصب شده است. و نحوه واکنش بر اساس حوادث اضطراری اتفاق افتاده در بیمارستان و پیرو مصوبات کمیته های بحران و بلایا، لیست کامل کدهای بحران بیمارستان تعریف شده است. ضمناً وضعیت بحرانی در بیمارستان با اعلام کد 100 شروع شده و با اعلام کد 200 خاتمه می یابد.

مانور:

مانور مجموعه اي است از راهکارهاي مناسب که از قبل از وقوع فاجعه يا حوادث به منظور بالابردن سطح آگاهي و آموزش مهارت هاي عملي کارکنان در بیمارستان انجام می گردد و واقعیت نداشته و یک نوع آزمایش شبیه سازی شده است. در بیمارستان می بایست هر سال یکبار مانور برگزار گردد تا میزان آمادگی کارکنان مورد ارزیابی قرار گرفته و نواقص شناسائی و رفع گردند.

کمیته بحران:

یکی از مهمترین کمیته های بیمارستانی ، کمیته بحران و بلایا است که کلیه اعضای 41 گانه تیم بحران در آن شرکت می نمایند. هر بیمارستان باید کمیته بحران را با هدف تهیه، توزیع، پیگیری و به روز کردن برنامه حوادث غیرمترقبه تشکیل دهد. این کمیته همچنین مسئولیت آموزش پرسنل و هماهنگی با دیگر سازمان های دخیل در بخش سلامت را بر عهده دارد.